

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **G. Y.**, zast. JUDr. Janou Mikulovou, advokátkou, se sídlem Ostrava – Moravská Ostrava, Stodolní 17, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 1. 2004, č. j. 24 Az 1679/2003 – 20,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna zástupkyni stěžovatele, advokátce, JUDr. Janě Milukové, se sídlem Ostrava – Moravská Ostrava, Stodolní 17, **se přiznává** v částce 1075 Kč a bude jí vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 27. 1. 2004, č. j. 24 Az 1679/2003 – 20 řízení odmítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění usnesení uvedl, že rozhodnutím ze dne 2. 7. 2003, č. j. OAM-2984/VL-07-12-TZ-2003 zamítl žalovaný správní orgán žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákona o azylu). Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce žalobu, ve které žalovanému správnímu orgánu ve všeobecné a nekonkrétní formě vytýkal

porušení ustanovení procesních předpisů upravujících správní řízení, tj. zákon č. 71/1967 Sb. o správním řízení. Současně napadenému rozhodnutí vytýkal porušení ustanovení § 12 zákona o azylu, neboť měl za to, že v jeho případě nebyly naplněny zákonné důvody pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné. Dovolával se toho, že splňuje důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 30. 10. 2003, č. j. 34 Az 1679/2003 – 17 vyzval žalobce k tomu, aby ve stanovené lhůtě svou žalobu opravil a doplnil a to tak, že uvede, v čem konkrétně žalovaný nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci, respektive která zjištění podle něho měl provést, které konkrétní potřebné podklady si žalovaný pro své rozhodnutí neopatřil, ke kterým podkladům nedal žalovaný žalobci možnost se vyjádřit, případně navrhnout její doplnění nebo se vyjádřit ke způsobu jejich získání, se kterými konkrétními důkazy se žalovaný správní orgán ve svém rozhodnutí nevypořádal a z jaké skutečnosti žalobce dovozuje, že splňuje podmínky pro udělení azylu stanovené v § 12 zákona o azylu. Soud také žalobce poučil, že neopraví-li své podání ve stanovené lhůtě, řízení o tomto podání odmítne. Uvedenou výzvu žalobce prokazatelně převzal dne 20. 11. 2003, avšak ve stanovené lhůtě ani do dne vydání napadeného usnesení soudu na ni vůbec nereagoval. Soud poté citoval ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. a konstatoval, že v daném případě žalobce neodstranil vady svého podání, a to ani přes výzvu soudu, a proto nezbylo, než řízení ve věci jeho žaloby podle ustanovení § 37 odst. 5 odmítnout.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále též jen stěžovatel) včas kasační stížnost, v níž namítal, že správní orgán porušil ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 46, § 32 odst. 1 a § 34 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb. o správním řízení. Konkrétně namítal, že je ve své zemi ohrožen na životě a nemá kam se obrátit. Dovolával se udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Poukázal na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Cruz z roku 1991 a dovolával se i názoru uvedeného v Příručce postupu a kritérií pro určování právního postavení uprchlíků. Navrhoval, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc vrátil k dalšímu projednání. Současně žádal o přiznání odkladného účinku vykonatelnosti napadeného usnesení. Dále žádal o ustanovení bezplatného právního zástupce z řad advokátů, protože nemá žádný příjem.

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 25. 2. 2004, č. j. 24 Az 1679/2003 – 27 rozhodl tak, že zástupcem z řad advokátů se stěžovateli pro řízení o kasační stížnosti ustanovuje JUDr. Jana Mikulová, advokátka, se sídlem v Ostravě – Moravské Ostravě, Stodolní 17.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se domnívá, že kasační stížnost byla podaná stěžovatelem opožděně a nesplňuje zákonem předepsané náležitosti podání. Poukázal na ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s., podle něhož zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout. Navrhoval, aby Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost pro její opožděnost. Poté Krajský soud v Ostravě předložil věc Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud podáním ze dne 17. 8. 2004 vrátil věc Krajskému soudu v Ostravě bez rozhodnutí o kasační stížnosti stěžovatele, neboť v posuzované věci nebyly dosud splněny podmínky pro předložení spisu podle § 108 s. ř. s. Nejvyšší správní soud konstatoval, že stěžovatel neoznačil žádný z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. a ani z obsahu kasační stížnosti nelze zjistit, z jakých důvodů stěžovatel napadené

rozhodnutí krajského soudu napadá. Navíc obsah kasační stížnosti nereaguje na způsob vyřízení věci, tedy na to, že žaloba byla odmítnuta podle § 37 odst. 5 s. ř. s. proto, že stěžovatel žalobu nedoplnil, případně neodstranil vady svého podání přes výzvu soudu. Nejvyšší správní soud proto zavázal krajský soud k tomu, aby vyzval zástupce stěžovatele k doplnění stížnosti tak, aby obsahovala náležitosti ve smyslu § 106 odst. 1 s. ř. s., zejména sdělení, v jakém rozsahu a z jakých důvodů stěžovatel usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 1. 2004, č. j. 24 Az 1679/2003 – 20, jímž bylo řízení odmítnuto podle § 37 odst. 5 s. ř. s., napadá. Současně bude třeba, aby zástupce stěžovatele byl poučen o tom, že nebudou-li vady kasační stížnosti ve lhůtě soudem stanovené, odstraněny, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne.

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 3. 1. 2005, č. j. 24 Az 1679/2003 – 42 vyzval zástupkyni stěžovatele JUDr. Janu Mikulovou, aby ve lhůtě jednoho měsíce ode dne doručení tohoto usnesení doplnila kasační stížnost žalobce a to tak, aby uvedla, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je kasační stížnost podávána a zároveň aby uvedla, kdy bylo stěžovateli doručeno napadené rozhodnutí.

Na uvedenou výzvu reagovala zástupkyně stěžovatele podáním, v němž uvedla, že napadené rozhodnutí žalovaného bylo žalobci doručeno dne 7. 7. 2003 a dále že kasační stížnost je podávána z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Poté byla věc předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti, s tím, že krajský soud vyslovil v předkládací zprávě názor, že k odstranění vad kasační stížnosti přes výzvu soudu nedošlo.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Po přezkoumání věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud především k tvrzení žalovaného konstatuje, že kasační stížnost byla podána včas. Bylo-li napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě doručeno stěžovateli dne 10. 2. 2004, jak vyplývá z doručeny založené ve spise, a podal-li stěžovatel kasační stížnost dne 20. 2. 2004 osobně u Krajského soudu v Ostravě, byla kasační stížnost podána ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí (§ 106 odst. 2 s. ř. s.).

Z obsahu kasační stížnosti a jejího doplnění vyplývá, že je podávána z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., přestože napadeným usnesením bylo řízení odmítnuto a důvodem pro podání kasační stížnosti tedy mohl být důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo zastavení řízení. K tomu tedy nutno dodat, že podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti, spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Nejvyšší správní soud dále uvádí, že v posuzované věci zvažoval, zda nejsou splněny podmínky pro odmítnutí kasační stížnosti z důvodů uvedených v ustanovení § 106 odst. 1 a § 37 odst. 5 s. ř. s., když posuzoval kvalitu doplnění kasační stížnosti z hlediska požadavků uvedených v podání Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2004. Se zřetelem k tomu, že zástupkyně stěžovatele na výzvu soudu reagovala alespoň sdělením důvodu kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 s. ř. s. a odpověděla, že napadené rozhodnutí žalovaného (nikoliv však soudu) bylo doručeno stěžovateli dne 7. 7. 2003, Nejvyšší správní soud kasační stížnost přezkoumal věcně.

V posuzované věci Nejvyšší správní soud konstatuje, že v dané věci bylo třeba se zaměřit na přezkoumání zákonnosti postupu krajského soudu a jeho rozhodnutí, jímž byla žaloba stěžovatele odmítnuta podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. Podle uvedeného ustanovení předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví mu k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno, a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen. V důsledku přísné dispoziční zásady v řízení o žalobách proti rozhodnutím správního orgánu, musí podle současné platné právní úpravy žaloba obsahovat podle § 71 odst. 1 s. ř. s. kromě obecných náležitostí podání též: a) označení napadeného rozhodnutí a den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci, b) označení osob na řízení zúčastněných, jsou-li žalobci známy, c) označení výroku rozhodnutí, které žalobce napadá, d) žalobní body, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nesprávné nebo nicotné, e) jaké důkazy k prokázání svých tvrzení žalobce navrhuje provést, f) návrh výroku rozsudku.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že není sporu o tom, že řízení ve správním soudnictví je plně ovládáno zásadou dispoziční a je na žalobci, zda proti rozhodnutí správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, podal žalobu u soudu či nikoliv. Je pouze na žalobci, aby v případě, kdy se bude domáhat ochrany svých práv žalobou u soudu, v této žalobě jasně vymezil, které výroky správního rozhodnutí napadá, a v žalobních bodech pak specifikoval, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné (§ 71 s. ř. s.).

V posuzované věci plyne z obsahu spisu, že stěžovatel v podané žalobě provedl pouze výčet ustanovení správního řádu a dovolával se toho, že je správní orgán porušil, přičemž svoje námitky blíže nekonkretizoval. Dále se dovolával i porušení ustanovení § 12 zákona o azylu, přičemž tuto námitku rovněž blíže neodůvodnil.

Z tohoto popisu podání stěžovatele je zcela zřetelné, že uvedené podání neobsahovalo konkrétní skutkové a právní důvody, pro které stěžovatel podal žalobu. Obecné konstatování, že rozhodnutí žalovaného je v rozporu s vyjmenovanými ustanoveními správního řádu a dále že bylo porušeno ustanovení § 12 zákona o azylu, bylo zcela nedostačující.

Krajský soud v Ostravě proto postupoval správně, pokud usnesením ze dne 30. 10. 2003, č. j. 24 Az 1679/2003 – 17 vyzval žalobce, aby ve lhůtě 10-ti dnů ode dne doručení tohoto usnesení opravil a doplnil svou žalobu tak, že uvede 1. v čem konkrétně nezjistil žalovaný přesně a úplně skutečný stav věci, resp. která zjištění podle žalobce měl

provést, 2. které konkrétní potřebné podklady si žalovaný neopatřil pro své rozhodnutí, 3. ke kterým podkladům nedal žalovaný žalobci možnost se vyjádřit, případně navrhnout jejich doplnění nebo se vyjádřit ke způsobu jejich získání, 4. se kterými konkrétními důkazy se žalovaný správní orgán ve svém rozhodnutí nevypořádal, 5. z jakých skutečností žalobce dovozoval, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. K tomu nutno dodat, že Krajský soud v Ostravě v tomto usnesení a rovněž i v jeho odůvodnění zcela vyčerpávajícím způsobem poučil žalobce o právní úpravě a postupu, jakým má nedostatky žaloby odstranit. Současně byl žalobce poučen o tom, že neopraví-li své podání v soudem stanovené lhůtě, soud řízení o tomto podání odmítne. Napadené usnesení obdržel žalobce dne 20. 11. 2003, avšak na výzvu soudu ve lhůtě soudem stanovené, ostatně ani později, nereagoval.

Nejvyšší správní soud tedy zcela sdílí názor krajského soudu o tom, že formulace žalobních bodů neumožňovala soudu zabývat se přezkoumáním napadeného správního rozhodnutí meritorně, přičemž tento nedostatek podání žalobce neodstranil ani na výzvu soudu. Sdílí tedy názor soudu, že nezbylo, než řízení usnesením podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítnout. K tomu nutno dodat, že i při nejmírnějších požadavcích musí být z žaloby znatelné, v kterých částech a po jakých stránkách má soud napadené rozhodnutí zkoumat. Soud není povinen ani oprávněn sám vyhledávat možné nezákonnosti správního aktu. Nepostačí proto, vytýká-li žaloba obecně, že zákon byl porušen, nebo to, že řízení bylo vadné, aniž by poukazovala na konkrétní skutečnosti, z nichž je takové tvrzení dovozováno (shodně též usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 1. 1993, č. j. 6 A 85/92 – 5, publikováno v sp. č. 19).

Ostatně stěžovatel ani v kasační stížnosti ani v jejím doplnění neuvedl konkrétní důvody, v čem spatřoval nezákonnost usnesení krajského soudu, jímž bylo odmítnuto řízení pro neodstranění vad žaloby. Dovolává-li se stěžovatel v kasační stížnosti toho, že správní orgán porušil ve správním řízení ustanovení správního řádu, a dále toho, že splňuje podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, nelze se k jeho námitkám vyjádřit, neboť v posuzované věci napadené rozhodnutí žalovaného nebylo přezkoumáno věcně, ale řízení o žalobě bylo odmítnuto pro neodstranění jejich vad podle § 37 odst. 5 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že z výše uvedených důvodů neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Se zřetelem k tomu, že Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po poučení účastníků řízení o složení senátu a dále po provedení úkonů podle § 108 s. ř. s., nezabýval se z těchto důvodů přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. a § 120 s. ř. s. Neúspěšnému stěžovateli náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odměna zástupkyni stěžovatele JUDr. Janě Mikulové, advokátce, se sídlem Ostrava – Moravská Ostrava, Stodolní 17, která byla stěžovateli k jeho žádosti ustanovena výše uvedeným usnesením Krajského soudu v Ostravě, byla stanovena pouze za jeden úkon po 1000 Kč [příprava a převzetí zastoupení - § 11 odst. 1 písm. b) ve spojení s ustanovením § 9 odst. 1 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb.] a paušální částka 1 x 75 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.), celkem tedy 1075 Kč. Uvedená částka bude zástupkyni stěžovatele vyplacena do 30-ti dnů od právní moci rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu. Podání ze dne 18. 2. 2005 nepovažoval Nejvyšší správní soud vzhledem k jeho stručnosti za úkon ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. března 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu